

1-тапсырма.

Біресе ілгері шаптың,

Біресе кері шаптың,

Барған жерде не пайда таптың?

Қалаң судай құйыңды,

Сүйегің таудай үйінді.

Қайдан алынған үйінді, бұл шығарма туралы не білесің?

Кітаптан алынған үйінді, бұл шығармада бір нәрсені іздегенде сол іздегеніңді бір мақсатпен іздеу керек деп ойлаймын.

2-тапсырма. Жырау мен жыршының айырмашылығын жазыңыз.

Жырау дегеніміз жырлап отырып айтатын ал, жыршы дегеніміз сол жырды шығарған деп ойлаймын.

3-тапсырма.

Дивизионалды сөздер дегеніміз адамның көңіл-күйін сөзбен білдіру. Мысалы: Сірә немесе әбетте, қайттеміз енді және т.б. жасағанды деп ойлаймын.

4-тапсырма.

"Қошымның судай сапырған,

Арқаның жазын қашырған" өлең жолындағы айқындалған сөздерді құрамына қарай таңдаңыз.

5-тапсырма.

"Кітап - өмірлік серігің". Оз ойыңды ойталау түрінде жаз. Адамға балашақта не керек? Әрине білім керек. Әрбір оқушы әртүрлі ғұзықты кітаптар оқуы тиіс. Әрбір баланың кітап талғауларын өзгеше. Кейбірі ағылшын туралы, кейбірі белгілі бір спорт туралы кейбір ұлы ақындардың т.б. кітаптарды оқығанды ұнатады. Егер де кітап балашақта, біз осы сөздерді айтып, жазамыз ба? Жоқ, кітап деген қасиетті асыл қазына. Әркімнің балашақта білім деген айндетті түрде керек болады. Қазіргі заманда адамдардың көбісі ұялы телефонды пайдаланып, кітап оқудан қалды. Сондықтан кітаптарды оқуға шақыраймын!

1-тапсырма

Әуобалында Батыр жарынан айыққан. Екін жортуала
 қалысан Әрілеуді ағын ташпен жұры түрліне айтыпты.

2-тапсырма

Екі немесе оданда көп түбірден тұратын сөзді күрделі сөз
 дейді. Мысалы, әке-шеше, ауыл-аймақ, ашудас, құстұра, боз торғай,
 қара тара он үш санды сөздер күрделі болып табылады.

Себебі олар екі түбірден тұратын. Күрделі сөз құрамындағы
 сандарлар шешенбей, бәлшектенбей тұтас күйінде бір бүтін
 лексикалық мағынаны білдіреді, тұтас күйінде белгілі бір сөз
 табына қатыста болып, ол күйде сөйлемнің бір ғана мүшесі
 болыды.

3-тапсырма.

Метонимия - сөз образдылығы мен айға ақындығы мағыналар
 қолданылады. Мысалы, "Абай" "Үйі мез бол күйде сойда, сүйніміне
 шапқанға." дегенде сүйнімі сұраған маңыдағы басынасын яһе
 адамдардан айтыды.

Метафорға - әр-дайым ауыспалы мағынада жұмысалады. Соны
 өзінде кешінде екі мағына болып мүмкін. Сондықтан байланыста
 метафорға екі түрлі қолданыста атырады белгілі бір затқа,
 құбылысқа немесе адамға сипаттама беру және ол
 заттан, құбылыстан немесе адамнан атып ату. (нашаршы)

4-тапсырма.

Бір ^{қандай?} жағымда ^{кім?} ербастан шабатын ^{немі?} аттан ^{қанан?} санан айтпа ^{не іетеді?} кеуді.

5-тапсырма.

Тәуелсіз елдің тірелі-білімді ұрпақ.

Тәуелсіздік үшін ата-бабаларымыз аянбай күрескен. Мәселе 1996 жылда болған жеңісті жеңілдікпен оқытса болған. Осы оқытқан адамзаттың барлығына елестетіп, сөзбен жеткізе алмайды. Ол көзде өзі үшін емес, туған жерінің азат мемлекет болғанын ұрпақтарымыз ешкімге тәуелді болмай, алдағы өмірлері жарқан бақытта өмір сүргенін қалады. Жетерлік кезінде осы мақсатпен күресіп, ешкімге аларға тартыла алмайды. Қазіргі кезде бабалар арманын орындаймын, біз - нас ұрпақ сондай байтақ, тәуелсіз мемлекетте өмір сүріп жатырмыз. Енді біздің баста берілмей, мақсатымыз, елімізді сақтап әрі жарай дамыту болыды. Еліміздің бақытына жастардың қолында!

1-тапсырма

Бұл кітапқа және құбылғанға қарамастан айтап үзінді.

Бұл үзіндіде бағдарлардағы қалай өз айне аяқбай, қашықтасқан, қазақтардағы ұзақ қолмау кезінде қалай қиынтана турала айтылған.

2-тапсырма

жауын - қуаң, қара торы, бозторғай,

Анай мек кеше сабаққа бара жатаран, бір жабақалардағыда періс қалған.

3-тапсырма

Метафора: адам ұйықта - ауыл ұйықта, сөздер - тілдері ұзақ,
қала шапшаң - қалаша күйік

Метафора: Заманқоң қожала - жидараби, елдің тірелі - жайлар

4-тапсырма

Бір ^{қашан} қашан ^{бас} Ербалам ^{тағам} шабатан аттан сақан ^{бас} айтап келді

1- тапсырма.

Ғыңи ұзінді қобыланды батыр шырынан алынды. Ғыңда қиын-қыстау кезеңде атыда шініп шін-терің қорғап қалу үшін намыстанғаны туралы айтамын тұр.

2- тапсырма.

Екі неше одан да көп түбірден тұратын сөзді күрделі сөз деп атаймыз. Мысалы ауыл-аймақ, бозторғай, он үш, же-шеше, ата-әже, он бес, сөздер күрделі сөз болып табылады.

3- тапсырма.

Метонимия сөз образдылығы мен ойды мыналарда мақсатында қолданылады. Мысалы, Абай "Чейі мез боп қой сөзді, сүйініші мен қанға" дегенде сүйініші ұранан маңдардың баспасын еше, адамдарын айтады.

Метафорада айыпалы, астарлы мағына екі нәрсенің ұқсастығы кезінде тұндыра, метонимияда олардың таңақтығы, айрықша бөлісі арқылы пайда болады. Мысалы, "ақ жауын", "жерді-қой", "ди-қараби".

4- тапсырма.

кім? Ерболат шабатын аттың санын айтып
 қашан? бір уақытта
 келеді.

5- тапсырма.

„Білімді ұрпақ - тәуелсіз елдің тірегі“

Менің ойымша „Білімді ұрпақ - тәуелсіз елдің тірегі“ дегеніміз, оқып-тоқып болашақта білім алып, елдің болашағы үшін күресуіміз қажет. Адағы уақытта мен білім алып, болашақта оған қаштан мұрағим мамандықтан тауарлым келеді. Мектебімізді аман-есен алып, көпті көрмен үйден кісілердің ақ батасымен, ата-анамыздың қолдауымен үйден өмірге көң қадан бақарышыз амыз. Мен осы мұрағим мамандықтан тауарлы, оқушыларды білім нәрімен ауықатып, халыққа пайдалыны тиімді қалаймын. „Тізуел ел-ұлт болашағы“ дегендей тәуелсіз ел үшін барымызды салу қажеттіз. Біз тәуелсіздік тұнн, қолдастың көк байрақты көтеріп, еліміздің даңық биігін асқақтатушымыз қажет.

1-талқылау

Әр ұлқы Аллаһпен тек қабиланың жерінің алынған екіде ұйым жасау кезінде ата-әнін өсіп қорғау үшін қашықтан туралы айтылған

2-талқылау

Анықтамасы: Құрметті сөздер екі немесе көптегі екі сөйлемдерден тұратын өзге мәнмен келтіретін сөздер: Табалар мен кеше сабақта, дайындама оқуына, бір сөздермен бірге өсіп қалды.

3-талқылау

Меторология - троптық бір түрі құбылыстар мен заттардың ұсақтық белгілері негізінде өсірілген мағынада қолданылады.

Меторология - құбылыстың бір түрі. өзара байланысты қолданылады қолданылады, құбылыс орнына өсіп ерекше қолданылады. Мысалы: Арман берсе табақ ет жеді (Меторология) Абайдың Қоңырауы 2-сұрағы (Меторология)

4-талқылау

Бір ^{он} ^{бас} ^{пыс} ^{боял} қазықта Ерболат мабатын аттың Сағын айтып келді

5-талқылау

Қазір 21-ғасыр күзгі заманда тек білім мен тәрбиенің керек. Әкімшілік орай Қазақстанда білімді ұлқы сәтін оқу, білімнен жоқ болып. Қазақстанның жаңа дәуіріне жастардың білімнен қашып кетіп, тузу жолдан тайдырмай, сағатын оқып аламын оқу білімінің тілінің тілінің ұстау Мемлекет пен қоғамның мінде деп сарнада - жаңдай мұндай мемлекет болмаса жастардың білім мен оқу-тәртіп ісіне көп-көп болуді сұрайды.

1-тапсырма.

Бұл үзіндіде Алашхас пен Қобланды жазушыдан алынған. Бұнда қиын-дәстәу пезенде атқа мініп өлн-жерін қорғап қалу үшін намыстанғанға турағы ой толғап тұр.

2-тапсырма.

Анонимдік: Күрделі сөздер-дерекіміз екі немесе көптеген жай сөйлемдерден тұратын сөздер.

Мысал: Балалар мен кеше сабаққа дайындалып отырып, бір хабарландыру естіп қандым.

3-тапсырма

Метафора - тұлғаның бір түрі. Құбылыстар мен заттардың ұқсастығы белгілері кейінде астарлы мағынада қолданылады.

Метонимия - құбылыстың біртүрі. Өзара байланысты ұғымдарда қолдану, құбылыс орнына оның ерекше қасиетін қолданғышы.

Мысалдар: Метонимия - Абай бір табақ ет жеді (тамақ)
Метафора - Замананың дождасы 2-Қараби.

4-тапсырма.

Бір уақытта Ерболат шабатын аттың санын айтып келді.

5-тапсырма

Бүгінгі жас баламақ Қазақстанның жаңа бейнесі. Мәстәрдің білім жолына санып, түзу жолдан тайдырмай, санаға өзге шамадан оқу білімінің тізгінін ұстаты мемлекет пен қоғамның міндеті саналады. Қандай мұқтаж мемлекет болмасын жастардың білімі мен оқу-азарту ісіне көп-көңіл бөлді.